

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกปัจจุบันยอมรับว่าสังคมวิทยาการเจริญรุดหน้าเข้าสู่การสื่อสารไร้พรมแดน เป็นยุคอิเล็กทรอนิกส์และใยแก้วนำแสงที่ความรู้ สรรพวิทยาการเดินทางไปถึงที่ต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารและสารความรู้ต่าง ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสังคมและกาลเวลาได้ จึงต้องแข่งขันโดยใช้ความรู้ ความสามารถของคนในชาติ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต้องปรับตัวและปรับเปลี่ยนสังคมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 3 – 4) ประเทศไทยก็ต้องปรับเปลี่ยนสังคมให้เป็นสังคมที่เข้มแข็ง และมีคุณภาพรวมทั้งเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและสังคมการเรียนรู้ ตรงกับ แม้นมาส ชวลิต (2545, หน้า 4 – 5) กล่าวไว้ในสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมข้อมูล ข่าวสารและสังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางภาษาเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นยิ่งในทักษะชีวิต ทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ การอ่าน การอ่านแตกฉาน และช่วยให้มีความรู้หลากหลายก็ต้องมีหนังสืออ่านที่มีคุณภาพ มีเนื้อหาหลากหลายที่จำเป็นแก่ชีวิต โดยความรู้ทุกเรื่องมีความสำคัญ แต่ที่สำคัญกว่าคือ ทักษะในการเรียนรู้ ซึ่งมีการอ่านเป็น หัวหน้ากระบวนการ เป็นเครื่องมือเข้าสู่ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ตลอดเวลาทำให้อยู่ในโลกได้ดี มีความสุข ทัดเทียมกับผู้อื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีศักดิ์ศรีเสมอกัน สอดคล้องกับ อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2545, หน้า 18) กล่าวว่าหลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง และหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นพลังความคิดสร้างสรรค์ สร้างนิสัยรักการอ่าน จึงควรส่งเสริมให้เยาวชนมีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะในการอ่าน เพื่อเป็นนักอ่านที่ดีมีภูมิคุ้มกันการครอบงำทางปัญญา รู้เท่าทันคน ทันเหตุการณ์ ก้าวทันไปกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี การสร้างสรรค์ให้เด็ก และเยาวชนมีนิสัยรักการอ่านใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เป็นใบเบิกทาง นำไปสู่สังคมการเรียนรู้ได้อย่างดียิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ให้ความสำคัญของการอ่านโดยกำหนดไว้ในมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งได้ กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ, 2546 ก, หน้า 14) รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือมีความคิดสร้างสรรค์ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 ก, หน้า 4) นอกจากนี้ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดไว้ในสาระที่ 1 เรื่องการอ่าน ว่าให้ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา และมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544ข, หน้า 18)

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศชัดเจนว่า ปีพุทธศักราช 2546 เป็นปีส่งเสริมการอ่าน และการเรียนรู้ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระชนมายุ 48 พรรษา โดยเฉพาะในส่วนที่พระองค์ทรงเป็นนักอ่าน นักเขียน ตั้งแต่ยัง ทรงพระเยาว์ โดยมีประเด็นสำคัญคือ การหาวิธีทำให้เด็ก ๆ รักการอ่าน อ่านให้มาก อ่าน หลากหลาย มีกิจกรรมสนับสนุน กระตุ้น เร่งเร้าให้เด็ก ๆ และเยาวชน โรงเรียนเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ให้หยิบหนังสือมาอ่านมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, อินเทอร์เน็ต, 2545) ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ คือ เพื่อสร้างเสริมและ ปลุกฝังจิตสำนึกให้เกิดการตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการอ่านและการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตทั้งในส่วนปัจเจกบุคคล ชุมชนและสังคมโดยเน้นให้ตระหนักว่าการอ่าน คือเส้นทางสู่ความสำเร็จ (พรรณงาม แยมบุญเรือง, 2546, หน้า 16) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายกับ กระทรวงศึกษาธิการมุ่งหวังให้เด็ก ๆ อ่านหนังสือแตกฉาน รักการอ่าน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญ ในการได้ความรู้ แนวคิด แนวทางวิเคราะห์ หาเหตุและผลเกิดความบันเทิง มีหนังสือติดตัวไปด้วย โดยเลือกตามความสนใจ ความชอบ หรือเลือกที่จะอ่าน วางเมื่อใดก็หยิบขึ้นมาอ่าน อ่านจนเป็น นิสัย อ่านทุกเวลาว่าง อ่านก่อนนอน อ่านบนรถ นั่งรถ รอชมภาพยนตร์ รอฟังการบรรยาย รวมทั้งยืนอ่านในร้านหนังสือ (อธิปัตย์ คลี่สุนทร, 2546, หน้า 33) เพื่อประโยชน์ในการศึกษา เรียนรู้ที่ยั่งยืนตลอดชีวิตอีกทั้งนิสัยรักการอ่านยังเป็นการเพิ่มพูนมูลค่าเพิ่มให้แก่ตนเองจึงจำเป็น ที่จะต้องเสริมสร้างบทบาท การแนะแนวทาง เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้ตระหนัก และเห็นคุณค่า ของการมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ (ประดม จันทร์ทิพย์, 2546, หน้า 66-67)

บริษัทแปลนบุ๊กเน็ตจำกัด และสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ม.ป.ป., หน้า 1-3) ได้กล่าวถึงเหตุผลที่ ควรส่งเสริมให้เด็ก ๆ รักการอ่านคือ เด็กที่เป็นนักอ่านจะใช้ภาษาได้ดี ช่วยให้มีความรู้รอบตัว หลากหลาย ยิ่งอ่านหนังสือมาก ก็จะมีทักษะการอ่านที่ดี ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเรียน เมื่อเด็กเกิด

ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต เด็กที่เป็นนักอ่านจะสามารถจัดการกับปัญหาและยังคงรักษาผลการเรียนที่ดีไว้ได้ และเด็กที่รักการอ่านตั้งแต่ยังเด็ก เมื่อโตขึ้นจะอ่านหนังสือมากขึ้นและเป็นนักอ่านที่ดี

การอ่านมิใช่ทักษะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อให้สามารถเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ที่มีการบันทึกไว้ด้วยตัวหนังสือในภาษาแต่ละภาษา ต้องเรียนจึงจะรู้จักตัวอักษร และต้องอ่านคำเขียนหรือคำที่พิมพ์ สำหรับคนบางคนการเรียนอ่านเป็นการยาก ต้องอาศัยการแนะนำ สั่งสอนฝึกฝนด้วยตนเองและมีโอกาสอ่าน การที่จะรู้ว่าหนังสือให้ความรู้และความเพลิดเพลินอย่างไร ก็ต้องหัดอ่านให้ได้แตกฉาน ก่อนถึงเวลานั้นจะต้องมีผู้บอกให้รู้ว่าหนังสือจะให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างไรบ้าง ในระยะแรกเริ่มการเรียนอ่าน หรือแม้ก่อนหน้าการเรียนอ่าน จะต้องมีการแนะนำให้รู้จักหนังสือ เร้าใจให้เกิดความอยากอ่าน (กรมวิชาการ, 2543 ข, หน้า 73) ดังนั้นการส่งเสริมการอ่าน จำเป็นต้องได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจากทุกฝ่าย อันได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง โรงเรียน ชุมชน หน่วยงาน และประเทศที่จะจัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยส่งผลให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านและสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 1-4)กล่าวไว้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนให้เป็นผลสำเร็จ เพราะผู้บริหารเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วางแผนตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียนร่วมกับบุคลากรและชุมชน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบายรัฐที่กำหนดไว้ คือ สามารถผลิตและพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณภาพมากที่สุด ทั้งเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งเป็นกำลังในการพัฒนาชาติต่อไป นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนยังเป็นตำแหน่งทางการศึกษาที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานโดยเป็นผู้นำระเบียบกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดมาดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ผู้บริหารจึงถูกคาดหวังว่าจะเป็นผู้นำในทุกสิ่งทุกอย่าง (ธราธร ตันวิพงษ์ตระกูล, 2547, หน้า 2)ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาส โปธิปิ่น (2543, หน้า 1) ที่กล่าวว่าผู้บริหารจะต้องคอยชี้แนะแนะนำคัดสรรใจแก้ปัญหา อำนาจการควบคุมดูแล บำรุงขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรรวมถึงการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักคือนักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

โรงเรียนบ้านทับร้าง ตั้งอยู่ที่ 229 หมู่ 5 ตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดทำการสอนในระดับชั้น อนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 451 คน แยกเป็น ระดับอนุบาล 151 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 200 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 100 คน จำนวนครูทั้งหมด 17 คน ปัญหาที่พบในโรงเรียนพบว่า นักเรียนยังขาดนิสัยรัก

การอ่าน ซึ่ง จากการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (โรงเรียนบ้านทับร้าง, 2553, หน้า 9) พบว่า นิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านทับร้าง ยังอยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ คือ นักเรียนไม่สนใจใฝ่เรียนรู้ ควรปรับปรุง รวมถึงนักเรียนยังขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สมควรได้รับการพัฒนาในเรื่องของการส่งเสริมการอ่าน เพื่อก่อให้เกิดนิสัยรักการอ่าน รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

จากเหตุผลดังกล่าว และการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เห็นได้ว่าเป็นลักษณะที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากนิสัยรักการอ่านทำให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ โดยเป็นพฤติกรรมผสมผสานที่หล่อหลอมให้เกิดความใฝ่รู้ และสร้างบุคลิกภาพที่ดี ผู้เรียนจึงควรมีนิสัยนี้เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในด้านอื่น ๆ

อนึ่งผลการสำรวจสถิติการอ่านหนังสือในห้องสมุดของนักเรียนโรงเรียนบ้านทับร้างยังมีจำนวนผู้เข้าไปใช้บริการน้อย รวมทั้งในรายงานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านทับร้าง ประจำปีการศึกษา 2549 พบว่า นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ควรพัฒนาให้มากขึ้นกว่านี้ และผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนปีการศึกษา 2549 ยังไม่เป็นที่น่าพอใจเช่นกัน ดังนั้นข้าพเจ้าในฐานะผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการให้การบริหารงานในการเป็นผู้นำทางวิชาการมีผลสำเร็จ รวมถึงการทำให้กระบวนการบริหารมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิชาการในรูปแบบกระบวนการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มากที่สุดและมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคนิคกระบวนการการประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control : AIC) (Ms. Furd Sato and Dr. William E. Smith อ้างถึงใน วีระ นิยมวัน, 2542, หน้า 42) และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (cooperative learning) ของจอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1981, pp. 444-449) เพื่อช่วยส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านทับร้างให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากที่สุด โดยใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ มาช่วยทำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นอกจากนี้ยังเป็นรูปแบบการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้เทคนิคกระบวนการ การประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน สำหรับให้สถานศึกษาอื่นได้ศึกษาและนำไปใช้กับสถานศึกษาของตน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและบริหารกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน โรงเรียนบ้านทับร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยใช้เทคนิคกระบวนการประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน

1.3 ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความสำคัญดังนี้

1.3.1 ได้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ให้มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้นและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รวมทั้งปลูกฝังนิสัยรักการอ่านที่ยั่งยืนให้กับผู้เรียน

1.3.2 เป็นตัวอย่างกระบวนการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในต่างสถานศึกษา โดยใช้เทคนิคกระบวนการประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย ประกอบด้วย

1.4.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านทับร้าง แบ่งเป็นช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 100 คน ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 100 คน และช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 100 คน รวมนักเรียนทั้งหมด จำนวน 300 คน ครู จำนวน 17 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน และผู้ปกครอง จำนวน 300 คน รวมทั้งสิ้น 630 คน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร

1.4.2 ขอบเขตของเนื้อหา มีขอบเขตดังนี้

1) กระบวนการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยใช้เทคนิคกระบวนการการประชุมอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ ของสถาบัน ODII (ทูริค ซาโต และวิลเลียมอี สมิธ) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1. ความพึงพอใจ (appreciation) 2. การส่งอิทธิพล (influence) 3. การควบคุม (control) และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ของจอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1981, pp. 444-449)

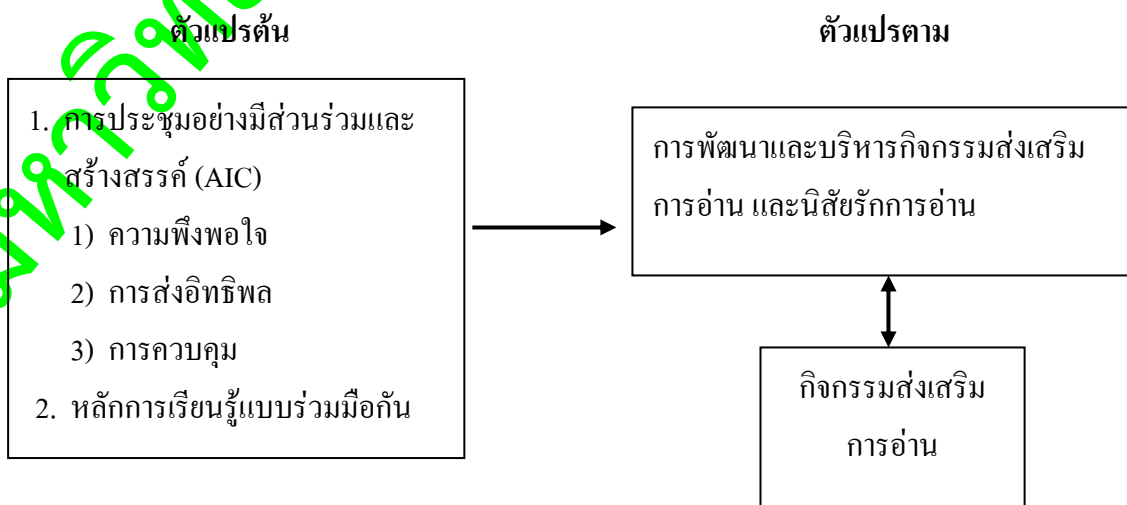
2) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและแนวทางอันดี ที่จะส่งผลต่อผู้เรียนให้เกิดนิสัยรักการอ่าน

3) ลักษณะนิสัยรักการอ่าน แบ่งเป็น ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน ความสม่ำเสมอในการอ่าน เจตคติต่อการอ่าน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาและพัฒนาระบบการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านทับร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาโดยใช้หลักกระบวนการการประชุมปฏิบัติกรอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ จากแนวคิดของทูริดซาโต และวิลเลียม อี สมิท (Ms.Turid Sato and Dr. William E. Smith อ้างถึงใน วีระ นิยมวัน, 2542, หน้า 42) และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ของจอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1981, pp. 444-449) มาใช้ในกระบวนการบริหารงานกิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งต้องใ้การมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่ายมาช่วย จึงจะส่งผลให้กระบวนการบริหารงานกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประสบผลสำเร็จและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน

จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย การพัฒนาระบบการบริหารกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านทับร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ จึงได้นิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1.6.1 การพัฒนาและบริหาร หมายถึง กระบวนการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยใช้หลักกระบวนการการประชุมปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ และหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ซึ่งอาศัยกระบวนการบริหารจัดการ ดังนี้

- 1) ความพึงพอใจ หมายถึง พลังของความพึงพอใจที่จะทำงานร่วมกันอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์อันทำให้เกิดผลต่อการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน โรงเรียนบ้านทับร้าง
- 2) การส่งอิทธิพล หมายถึง สิ่งที่น่าสนใจ และผลผลิตที่ได้ ซึ่งเป็นอิทธิพลและส่งผลต่องาน
- 3) การควบคุม หมายถึง สภาพแวดล้อมของตัวบุคคล และกลุ่มคนเกิดการควบคุมกันเองได้

1.6.2 หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน หมายถึง รูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนโดยให้สมาชิกและเพื่อนในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.6.3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระทำต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นชักจูงให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่านหนังสือ เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน โดยผู้จัดกิจกรรมจะต้องนำกิจกรรมนั้น ๆ ไปสู่การอ่านเสมอ

1.6.4 นิสัยรักการอ่าน หมายถึง ความพอใจในการแสวงหาความรู้ และความบันเทิงด้วยการอ่านอยู่เสมอตลอดจนหาโอกาสอ่านอยู่เป็นประจำ

1.6.5 ลักษณะนิสัยรักการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมการอ่านที่แสดงว่าบุคคลให้ความสนใจแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ พึงพอใจ พยายามเพิ่มพูนความรู้ และมีความสุข ลักษณะนิสัยประกอบด้วย

- 1) ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมกระตือรือร้นที่จะอ่านเพื่อเรียนรู้เรื่องราวหมั่นศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม แสวงหาแนวคิด และวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติ
- 2) ความสม่ำเสมอในการอ่าน หมายถึง การหาโอกาสเพื่ออ่านติดตามข่าวสารใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และหาเวลาเพื่ออ่านเป็นประจำ
- 3) เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นต่อการอ่านโดย

การบอกกล่าวหรือแสดงท่าทีเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ด้วยการอ่าน โดยการอ่านเมื่อมีเวลาว่าง เพื่อความบันเทิง จรรโลงใจ และการชื่นชมคุณค่าของความรู้จากการอ่าน มีหนังสือ สื่อ สิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ติดตัวเพื่ออ่านตลอดเวลา

1.6.6 ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง ความรู้สึกชื่นชม ยินดี ของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการส่งเสริมการรักการอ่านและนิสัยการรักการอ่านของนักเรียน

1.6.7 นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทับร้าง

1.6.8 ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนบ้านทับร้างทุกช่วงชั้น

1.6.9 ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ควบคุม ดูแล เลี้ยงดูนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3

1.6.10 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งโดยมาจากผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรศาสนาพุทธ ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านทับร้าง โดยทำหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านทับร้าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี